

Hilde G Sunde

Fra Aktuell Kunst 7/2008:

Hilde G Sunde - Maskuline landskaper og vakre små kvinner i "høghæla" sko

- Jeg er så glad for at dere ville komme, virkelig, utbryter Hilde Grønstad Sunde på ekte Totendialekt i det vi ankommer den gamle leiligheten hun leier som atelier i et hvitt hus like ved Hamneren i Maridalen. I etasjen over passer mannen på sønnen Olav (fem måneder) så mamma skal bli intervjuet.

Hilde er et varmt og engasjert menneske man instinktivt liker og har lyst til å bli kjent med. Ikke minst er hun en dyktig multikunstner som behersker både farge og strek, men svært ydmyk på egne vegne. Etter å ha dykket ned i hennes studieakvareller av sin "ungdomskjæreste" Lars Hertervig, grafikkarbeider, teknisk dyktige maskuline landskaper med lys og luft, små tegning

med dobbel bunn og sterke figurmalerier, er vi imponerte. Over håndverket og budskapet. Og spennet.

- Det er meg alt sammen, smiler Hilde, mens hun viser oss inn på "trykkeriet" sitt i det gamle kjøkkenet. Pressen har hun kjøpt brukt av kunstneren Terje Risberg. På kjøkkenbenken ligger plater av pleksiglass, blonder og små skisser av motivene Supperbærersken og Bløtleggersken. Noen av de 15 særtrykkene er ferdige. - Jeg kan ikke ha en masseproduksjon med et opplag på 250, men må legge kjærlighet og nærvær i hvert trykk. Derfor blir alle forskjellige, som små smykker. Grafikken her inne er mitt fristed. Det føles så upretensiøst, og da blir jeg ikke så redd. Men dere må ikke tro jeg ikke tar grafikken seriøst. Dette er bare lettere, og jeg kan leke mer enn i de store landskapsmaleriene.

Hilde tar frem pleksiglassplatene en kunstnerkollega tipset henne om, og viser hvordan hun nærmest drodler frem motivet med penselen og en sikker hånd. Så riper hun inn det hun vil beholde. Deretter lager hun sjablonger av stoff og plast, og bruker blonder. Hvert bilde får sin egen fargekomposisjon og uttrykk med 3-4 runder gjennom pressa.

- Nå bruker mange kunstnere blonder, men jeg vil påstå at jeg var en av de første, smiler hun, mens hun snakker varmt om de små arbeidende kvinnene sine.

- Vi kvinner jobber og sliter hele tiden; da må vi få lov til å være litt vakre og gå med høghæla sko, særlig røde sko! Jeg har alltid hatt en forkjærlighet for sko med hæler, og husker jeg lånte det ene paret etter det andre av tanten min og gikk runder i stua. Men bildene mine har en dobbel

bunn og en alvorlig undertone; de skal ikke bare være vakre å se på - eller for søte. Både Supperbærersken og Bløtleggersken bærer på noe. Jeg vet ikke helt hvem de er, vi kan ikke se ansiktene deres. Slik kan alle identifisere seg med figurene. Kanskje er det kvinner fra min barndom? Kanskje meg selv? Det hele begynte med bildet Tellerinnen, som dere ser på veggen der. Jeg hadde malt over et gammelt bilde fra et loppemarked, og hun bare kom frem i rosa i løpet av 20 minutter. Det er jenta som alltid teller når barna leker gjemsel, og som kanskje har pyntet seg litt for mye. Hun holder hendene for øynene. Er hun lei seg? Nei, nå skravler jeg fælt. Hvor mye tid har dere? Jeg har laget litt lunsj, vil dere ha? Nei, så koselig at dere kom hit!

Hilde viser vei inn i maleratelieret, den gamle stua, med utsikt utover en stor grønn plen. Tidligere var dette boligen til maskinmesteren på Hammeren kraftstasjon, og hagen var rene parkanlegget. Vi setter oss i dype lenestoler, og drikker kaffe fra vakre porselenskopper mens vi beundrer et av Hildes store landskapsmalerier på staffeliet. Dramatiske fjell stuper bratt ned mot en bebyggelse. Det syder av vær og stemning. Vi finner lite av kunstneren som nettopp jobbet med små, nostalgiske kvinner på pleksiglass inne på det gamle kjøkkenet. - Da jeg hadde separatutstilling på Galleri 27 sist, kom det en mann inn i lokalet og lurte hvilken mann som hadde stilt ut disse landskapsmaleriene. Så var det meg da!

Hilde kommer med kake og påsmurte rundstykker. Vi spør om hun setter seg selv i en tradisjonell landskapstradisjon.

- Nei, dette handler mer om det bakenfor i landskapene. Landskapene mine er mer som fortellinger, lik en bok. Inspirasjonen er hentet fra et bestemt sted, men maleriene blir aldri gjengivelser av landskapet. Det handler om å samle inntrykk, gjerne som små notater og skisser, for så å bearbeide disse til poetiske landskap. Det kan være lyset som falt vakkert i et par sekunder. Det er slike øyeblikk jeg memorerer når jeg maler; følelsene landskapene ga meg.

Hilde har aldri lært å male landskap. Det har vært lange studier av gamle mestere - og en tung vei å gå. Da hun var ung, malte hun nydelige akvareller etter Lars Hertervigs landskaper. Nok et bevis på at Hilde er et naturtalent. Som liten tegnet hun mye. Oppvokst i en jordnær familie tenkte hun aldri at hun skulle bli kunstner, men bare at hun likte å lage bilder.

- Det var kanskje ikke så mye annet å gjøre enn å tegne der jeg vokste opp i en liten bygd på Toten, det vet kanskje du, sier hun og nikker til fotografen som er vokst opp i Vinje.

Bare 18 år gammel kom Hilde inn på Kunst og Håndverksskolen, nesten sensasjonelt ungt. Der tegnet hun akt blant annet etter Munchs gamle modell Nusse. Hilde beskriver de vakre formene og den eldre damen som satt akt med røde prikkete tøfler som eneste plagg. Etter hovedfagseksamen i 1992 har hun stilt ut i en rekke anerkjente gallerier, og tatt etterutdanning innen radering ved Kunsthøgskolen i Oslo.

- Jeg var nok litt ung da jeg startet på Kunst og Håndverksskolen, og ganske redd. Det var ganske mange spisse albuer der. Samtidig har man ikke så mange sperrer som ung. Malerlinja brøt deg ned til sandkassenivå. Vi prøvde alt, for så å finne ut hvilket uttrykk som passet. Jeg valgte landskap som hovedfagsoppgave med tittelen Visjonære landskap og problemformuleringen Å sammenføre sinn og synsfenomener i visuell poesi. Landskap er som livsløpsbilder. Vi kan alle finne våre sinnsstemninger i landskapene, og bruke de bevisst. I perioder har det skjedd mye i livet mitt. Dette året har vi hatt en konfirmasjon, en dåp og en begravelse. Jeg skjønnte ikke helt hvordan jeg skulle gjennomføre utstillingen som festspillutstillinger på Elverum i august i år, men med god støtte fra mannen min kom jeg i mål, og angrer ikke. Og det var godt å komme på atelieret og male seg ferdig, å fordype seg i noe annet. Så landskapene mine har vært svært mørke til tider, men det er alltid et lys. Man må alltid ha med håpet.

Klokka begynner å nærme seg mattid for Olav i 2. etasje, og en liten pjokk med lyst hår og et stort smil blir båret ned.

- Jeg trodde ikke jeg kunne få flere barn; eldste sønnen min er 15 år, men så kom Olav. Pappen har kledd på i dag, han pleier ikke å ha pysjamasjakke på dagen, ler Hilde. På vei ut stopper vi foran et maleri av to kvinner i et landskap.

- Mange har definert meg som landskapsmaler, så det er kanskje modig å bryte ut og gjøre noe annet. Dette maleriet, Innsikt/Utsikt, viser to kvinner; den ene ser ut over et åpent landskap mens den andre er innovervendt og omkranset av røtter der hun graver seg ned og kanskje maler eller leser. Disse kvinnene som kommer mer og mer frem, er noe inne i meg som skal ut. Jeg må bare stole på at det er rett, og at folk kjenner igjen noe i det.

Tekst Mette Dybwad Torstensen / Foto Anne Vesaas

Emner

sunde

toten